

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams	2026-06-11	Nr. D8(E)-2320
Lietuvos šeimos ūkininkų sąjungai		
Lietuvos jaunųjų ūkininkų ir jaunimo sąjungai	į 2026-05-15	Nr. rezoliuciją
Šilalės rajono savivaldybės administracijai		

Kopija

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto
ministerijai
Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės
ūkio ministerijos

DĖL REZOLIUCIJOS

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, pagal kompetenciją išnaginėjusi Jūsų pateiktą 2026 m. gegužės 15 d. rezoliuciją (gauta 2026-05-19 registracijos Nr. D7-4650), teikia informaciją į rezoliucijoje iškeltus reikalavimus.

5. Sustiprinti 500 ha žemės įsigijimo ribojimo kontrolę, užkertant kelią galimam ribojimo apeidinėjimui.

Lietuvos Respublikos Seime 2025 m. gruodžio 11 d. sprendimu Nr. XV-676¹ buvo priimtas Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 1, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuriuo papildyta 3 straipsnio 9 dalis, numatanti, kad <..> Nacionalinė žemės tarnyba *turi teisę gauti iš Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos ir kitų valstybės įmonės Registrų centro tvarkomų informacinių sistemų aktuales duomenis apie fizinių ir (ar) juridinių asmenų turimus žemės ūkio paskirties žemės plotus ir kitus duomenis, reikalingus patikrinimui atlikti.* <..>.

Priėmus šias nuostatas, buvo užtikrinta galimybė Nacionalinei žemės tarnybai atlikti patikrą ir užtikrinti jai deleguotų funkcijų įgyvendinimą.

Taip pat pažymėtina, kad aukščiau nurodytu Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo pakeitimu buvo atnaujintos nuostatos, reglamentuojančios susijusių asmenų nustatymą ir atitinkamai pakeistas (papildytas) įstatymo 3 straipsnis, pagal kurį:

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/384c3152da7d11f0948bfb5fa1e0c51b>

1) susijusiais asmenimis laikomi juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai (per juridinį asmenį, kuriame valdo ne mažiau kaip 5 procentus akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime) valdo daugiau kaip 5 procentus kito juridinio asmens akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti šio juridinio asmens dalyvių susirinkime. Susijusiais asmenimis laikomi ir su susijusiais asmenimis susiję asmenys;

2) susijusiais asmenimis laikomi juridiniai asmenys, kuriuose tas pats asmuo ar jo sutuoktinis, taip pat tėvai (itėviai) su nepilnamečiais jų vaikais (įvaikiais) valdo daugiau kaip 5 procentus juridinio asmens akcijų (teisių, pajų);

3) susijusiais asmenimis fiziniai ir juridiniai asmenys laikomi, kai tas pats fizinis asmuo valdo ne mažiau kaip 5 procentus juridinio asmens akcijų (teisių, pajų).

Duomenų, kad stringa žemės ūkio paskirties žemės sklypo ar kito turto įsigijimo, kuriam taikomi Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo taikytini reikalavimai, patikra ir kad apeinamas ribojimas dėl 500 ha ribojimo, neturime.

Atsižvelgiant į tai, Aplinkos ministerijos nuomone, 500 ha žemės įsigijimo ribojimo kontrolė yra užtikrinta ir veiksminga.

8. Atnaujinti žemės konsolidacijos projektus bei skatinti sklypų apskeitimą programas.

Informuojame, kad pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (toliau – ŽĮ) 49 straipsnio 1 dalį, žemės konsolidacijos projektai *rengiami tik kaimo gyvenamosiose vietovėse*. Pagal šiuo metu galiojančią teisinę reguliavimą žemės konsolidacijos projektų rengimą organizuoja Nacionalinė žemės tarnyba. Paminėtina, kad nuo 2027 m. sausio 1 d. (ŽĮ redakcija nuo 2027-01-01¹) šių projektų rengimą *organizuos savivaldybės administracijos direktorius*. Žemės konsolidacijos projektų procesas – parengiamieji darbai, projektų rengimas ir jų įgyvendinimas, nustatytas ŽĮ IX skyriuje.

ŽĮ nurodyti tokie reikalavimai žemės konsolidacijos projektams inicijuoti:

1. rengti projektą pageidauja ne mažiau kaip 5 žemės sklypų, esančių vienoje arba keliose bendrą ribą turinčiose kadastro vietovėse (ŽĮ 49 straipsnio 2 dalis);

2. rengti projektą pageidauja ne mažiau kaip 5 savininkai, savivaldybės taryba ar valstybinės žemės patikėtiniai (ŽĮ 49 straipsnio 2 dalis);

3. teritorija žemės konsolidacijos projektui rengti, apimanti numatomus konsoliduoti žemės sklypus, turi būti ne mažesnė kaip 100 ha. *Kai rengiama privačios žemės sklypų savininkų lėšomis*, teritorija, apimanti keliais užimtą valstybinę žemę ir privačios nuosavybės teise valdomus žemės sklypus, turi būti *ne mažesnė kaip 20 ha* (ŽĮ 49 straipsnio 7 dalis).

4. negali būti konsoliduojami ir žemės konsolidacijos sutarties objektu negali būti areštuoti žemės sklypai arba žemės sklypai, esantys teismo ginčo, tiesiogiai susijusio su žemės sklypu ir teisėmis į jį, objektu (ŽĮ 49 straipsnio 8 dalis).

Jeigu šie reikalavimai išpildyti, Nacionalinė žemės tarnyba (o nuo 2027-01-01 – savivaldybės administracijos direktorius) numato preliminarią teritoriją žemės konsolidacijos projektui rengti, nustato šioje teritorijoje esančių žemės sklypų savininkus, valstybinės žemės patikėtinius bei kitus naudotojus ir organizuoja šios vietovės žemės savininkų, savivaldybės tarybos ir valstybinės žemės patikėtinių susirinkimą. Vėliau žemės konsolidacijos projekto rengimas priklauso nuo daugelio veiksnių, tačiau pagrindinis jų – privačių žemės savininkų iniciatyva ir pageidavimas rengti tokį projektą.

Paminėtina, kad reikalavimai žemės konsolidacijos projektams, *kai inicijuoja tik privačios žemės savininkai* su savo privačios nuosavybės teise valdomais žemės sklypais yra mažesni ir manytina, kad tokie žemės konsolidacijos projektai sėkmingesni.

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.CC10C5274343/vSfoJDhniF>

Pagal ŽĮ 49 straipsnio 4 dalį, žemės konsolidacijos projektai rengiami *valstybės biudžeto lėšomis, žemės sklypų savininkų, konsolidacijos projekto dalyvių lėšomis*, taip pat gali būti finansuojami iš Europos Sąjungos lėšų.

Atsižvelgiant į tai, Aplinkos ministerijos nuomone, teisės aktuose nėra nuostatų, *draudžiančių ar stabdančių žemės konsolidacijos projektus* organizuoti ir rengti privačios žemės savininkams, tame tarpe jaunesiems ūkininkams, šeimos ūkininkams ar kitos srities subjektams save priskiriantiems privačios žemės savininkams, be to, šios nuostatos Aplinkos ministerijos, kuri nuo 2023 m. sausio 4 d. formuoja valstybės politiką žemės tvarkymo ir administravimo (išskyrus melioraciją, žemės ūkio naudmenų struktūrų gerinimą ir apleistų žemės ūkio paskirties žemės plotų mažinimą, žemės išteklių stebėseną)¹, iniciatyva nebuvo stabdytos ar iš esmės keistos.

ŽĮ 2 straipsnio 14 dalyje įtvirtinta, kad *žemės konsolidacija* – žemėtvarkos dalis, kai kompleksiskai pertvarkomos tam tikroje kaimo gyvenamosios vietovės teritorijoje esančių žemės sklypų ribos, šiuos žemės sklypus sujungiant taip, kad būtų suformuotos racionaliai tvarkomos žemės ūkio valdos, pagerinta jų struktūra, sukurta reikiama kaimo infrastruktūra ir įgyvendinti kiti žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos apsaugos politikos tikslai ir uždaviniai.

Aplinkos ministerija, kaip valstybės politiką formuojanti žemės tvarkymo ir administravimo (išskyrus melioraciją, *žemės ūkio naudmenų struktūrų gerinimą* ir apleistų žemės ūkio paskirties žemės plotų mažinimą, žemės išteklių stebėseną) srityse² ministerija, yra atvira racionaliems pasiūlymams, jeigu esamas teisinis reguliavimas yra nepakankamas.

Aplinkos ministerijos nuomone, žemės konsolidacija iš dalies apima ir Žemės ūkio ministerijai pagal kompetenciją priskirtas kuruoti sritis – *žemės ūkio naudmenų struktūrų gerinimas*³, tačiau Aplinkos ministerija nėra gavusi pasiūlymų iš Žemės ūkio ministerijos dėl poreikio ir priemonių keisti esamą žemės konsolidacijos proceso teisinį reguliavimą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytume privačių žemės sklypų savininkams, pageidaujantiems kompleksiskai pertvarkyti žemės sklypų ribas imtis iniciatyvos organizuoti žemės konsolidacijos projektus.

Aplinkos viceministrė

Česlava Lisovska

K. Šarkienė, tel. +370 696 82 995, el. p. kristina.sarkiene@am.lt

J. Augutienė, tel. +370 695 50 265, el. p. jurgita.augutiene@am.lt

---

¹ 2022 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtas Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1311

² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.9A0C4B3240EA/asr>

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 14.3 papunktis: 14.3. Melioracija, *žemės ūkio naudmenų struktūrų gerinimas* ir apleistų žemės ūkio paskirties žemės plotų mažinimas, žemės išteklių stebėseną.